

**TINGVALLAGÅRDENS DAGHEM
OCH BARNTRÄDGÅRD**

DROTTNINGGATAN 47

**HUSET SOM BYGGDES FÖR
BARNEN I KARLSTAD**

1948 - 1998

Målsättning år 1854
vid Sveriges första barnkrubba (daghem).

Det är gott för en fattig moder att få lämna sitt barn i goda händer trygg för att det blir vårdat, närt och fostrat, medan hon själv arbetar för sitt och barnens uppehälle.

Målsättning år 1943
vid Karlstads Husmodersförenings
barntädgård (lekskola).

Barntädgårdens uppgift är främst att vara ett stöd för hemfostran och sysselsätta barnen där med efter deras individuella ålder och utveckling anpassade arbeten och lekar under väl utbildad och kompetent ledning.

Ur Värmlands Folkblad den 8 oktober 1948.

"DAGHEMMET

Drottninggatan 47, som tager emot barn under skolåld. dock lägst 6 mån. börjar sin verksamhet fred. den 15 okt. 1948. Anmälningar mottagas av föreståndarinnan vard. kl. 10-12, tel. 180 99. Styrelsen."

Tingvallagårdens daghem hade en spädbarnsavdelning förutom de två avdelningarna för större barn.

Det fanns även ett daghem på Herrhagen, men det var inrymt i en lägenhet. Där fanns plats för 18-20 barn med lägsta ålder från två år.

Barngrupp på Tingvallagårdens daghem, stora barnens avdelning, i början av 1950-talet.

På Tingvallagårdens daghem anställdes förutom en föreståndarinna åtta personer.

Föreståndarinnan Maja Magnusson visar stora barnens avdelning Tingvallagårdens daghem 1948.

Platserna fördelades enligt följande:

Tio spädbarn i åldrarna 6 mån-2 år med en barnsköterska och en barnavårdslärlarinna. Den senare anställd för undervisningen av barnsköterskeeleverna.

Tolv koltbarn i åldrarna 2-4 år med en förskollärare och en barnsköterska.

Femton stora barn i åldrarna 4-7 år med en förskollärare.

En kokerska och ett ekonomibiträde arbetade i köket med matlagning och bakning, disk och tvätt och övrigt hushållsarbete.

Dessutom fanns en deltidsanställd städerska

Tingvallagårdens daghem hade öppet vardagar kl. 06.30-18.00.
Lördagar stängdes daghemmet kl. 14.00.

Matsedeln var genomtänkt med välling och grötfrukostar. Köttfärs, korv, fisk, grönsakssoppa, ärtsoppa, nyponsoppa och blåbärssoppa förekom på matsedeln. Alla barn fick tio AD-droppar per dag och C-vitaminer.

Kokerskan Anna Melin-Bøgen

En del av personalen och några barn

Tingvallagårdens barnträdgård var vid denna tid den enda i staden.

Höstterminen började i de nya lokalerna i september. Barnens åldrar i grupperna var vanligen mellan 5-7 år.

De två avdelningarna hade varsin barnträdgårdslärlarinna anställd.

Arbetsåret följde i stort sett skolans läsår. Fem dagar i veckan mellan kl.9-12 och mellan kl 13-16 var barnträdgården öppen.

Intresset för utbildning i barnavård hade länge diskuterats i stadens kvinnliga föreningar.

"Genom att förlägga en barnkrubba av modern typ/med barnträdgårdsundervisning/till gamla seminariets tomt vunnes även möjligheten till praktisk undervisning vid hemvårdsämnen/barnavård och uppfostran/inom Yrkes och lärlingskolans nyinrättade avdelning för kvinnlig ungdom." framhölls av kvinnorna våren 1937.

Efter jullovet 1948/49 startade den första barnsköterskekursen med ett tiotal elever. Kursen omfattade 45 timmars arbetsvecka och pågick i 26 veckor.

Barnsköterske-examen

Korta utdrag ur barnsköterskekursens undervisningsplan:.

Späda barns personliga vård. Vård av säng, sängkläder, barnets kläder. Städning av barnkammare. Tillagning av mjölkblandningar och mat till barn, vilka får blandad kost. Städning av mjölkök. Övning i att iakttaga barnens utveckling.

Vård av barn i åldern 1-4 år. Sysselsättning av barn och övningar i att iakttaga deras beteende och lekar.

Sömnad av spädbarnsutstyrsel och enklare plagg till småbarn. Sömnad av fackmadrass. Lappning och lagning av barnkläder. Stoppning av strumpor. Materiallära i samband med det praktiska arbetet. Kläders vård och förvaring. Olika tygers lämplighet för avsett ändamål.

Den teoretiska undervisningen innehöll bland annat de vanligaste barnsjukdomarna och deras förebyggande. Epidemiska sjukdomar Vaccination.

Viktiga synpunkter på barnets uppfostran. Barnsköterskans uppgift i hemmet. (barn och föräldrar. Miljöns påverkan på barnets utveckling.)

Personlig och allmän hygien. De vanligaste sjukdomsalstrande bakterierna, deras livsvillkor och bekämpande. Samhällsåtgärder i fråga om hälsovård.

Allmänna principer för födoämnenas behandling vid tillagning och förvaring. Kostens ändamålsenliga sammansättning med särskild hänsyn tagen till barnmat.

Barnsköterskeutbildningen förändrades och ingick som gymnasieutbildning från 1969/70.

Barnsköterskan Ruth Ekström-Holm på trappan till koltavdelningen

TINGVALLAGÅRDEN EFTER ÅR 1948

Fram till år 1953 drevs barnträdgårdarna och daghemmen i Karlstad av de ideella föreningarna benämnda Föreningen Karlstads Daghem och Husmodersföreningen.

Antalet barn var omkring 237. År 1953 övertog staden ansvaret för verksamheterna inom barnomsorgen.

Tingvallagårdens sista barnträdgårdsavdelning upphörde år 1974 och daghemsavdelningarna stängde år 1979.

Därefter har Tingvallagården varit förvaltningslokaler för fastighetskontoret under åren 1982-1989.

Sedan år 1994 disponeras Tingvallagården av Barn och Ungdomsförvaltningen.

Mer om Karlstads barnomsorgs historia finns att läsa i boken "Från privat till kommunalt" av Anna-Mi Linryd.

 **KARLSTADS
KOMMUN**

*Skriften sammanställd av Anna-Mi Linryd.
Utgiven av Barn och Ungdomsförvaltningen.
Karlstad i september 1998.*

